

**ICT Solutions for
Brilliant Minds**

**TILINPÄÄTÖS JA
TILINTARKASTUSKERTOMUS**

2017

Tilintarkastuskertomus

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n (y-tunnus 0920632-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten

vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista

epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, maaliskuun 29. päivänä 2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Leena Puumala KHT

Tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Euroa		
Liikevaihto	40 523 583,27	36 825 236,69
Liiketoiminnan muut tuotot	3 767 869,78	2 890 878,65
Henkilöstökulut	21 657 962,63	19 823 419,47
Poistot	761 095,17	715 205,45
Liiketoiminnan muut kulut	20 293 915,41	18 926 895,05
Liikevoitto/tappio	1 578 479,84	250 595,37
Rahoitustuotot ja -kulut	11 798,95	2 588,36
Voitto ennen satunnaisia eriä	1 590 278,79	253 183,73
Välittömät verot	-321 605,86	-56 782,02
Tilikauden voitto/tappio	1 268 672,93	196 401,71

Tase

Vastaavaa	31.12.2017	31.12.2016
Euroa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	49 550,60	11 910,00
Aineelliset hyödykkeet	3 674 978,34	4 315 504,75
Sijoitukset	255 522,82	255 522,82
Osuudet saman konsernin yrityksissä	49 550,60	11 910,00
	3 980 051,76	4 582 937,57
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	10 401 086,06	5 206 236,86
Rahoitusarvopaperit	6 104 604,14	4 164 517,30
Rahat ja pankkisaamiset	5 884 742,38	3 522 682,27
	22 390 432,58	12 893 436,43
	26 370 484,34	17 476 374,00

Vastattavaa	31.12.2017	31.12.2016
Euroa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
SVOP	200 000,00	200 000,00
Edellisten tilikausien tulos	1 349 657,71	1 153 256,00
Tilikauden tappio/voitto	1 268 672,93	196 401,71
Oma pääoma yhteensä	3 818 330,64	2 549 657,71
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma	22 552 153,70	14 926 716,29
	26 370 484,34	17 476 374,00

Rahoituslaskelma	2017	2016
Euroa		
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	40 975 640,48	33 999 530,71
Maksut liiketoiminnan kuluista	-36 205 477,26	-34 487 265,60
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 770 163,22	-487 734,89
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	11 798,95	2 588,36
Saadut korot liiketoiminnasta	0,00	0,00
Maksetut välittömät verot	-321 605,86	-56 782,02
Liiketoiminnan rahavirta	4 460 356,31	-541 928,55
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-158 209,36	-323 282,31
Investointien rahavirta	-158 209,36	-323 282,31
Rahavarojen muutos	4 302 146,95	-865 210,86
Rahavarat tilikauden alussa	7 687 199,57	8 552 410,43
Rahavarat tilikauden lopussa	11 989 346,52	7 687 199,57

Tunnuslukuja	2017	2016	2015	2014
- liikevoitto %	3,9 %	0,7 %	1,0 %	0,7 %
- oman pääoman tuotto	39,8 %	8,0 %	16,1 %	8,9 %
- sijoitetun pääoman tuotto	50,2 %	10,7 %	20,7 %	11,7 %
- quick-ratio	2,2	2,0	2,5	2,4
- current-ratio	1,0	0,9	0,8	0,8
- omavaraisuusaste	27,6 %	27,9 %	28,2 %	25,1 %
- suhteellinen velkaantuneisuus %	24,8 %	17,9 %	16,8 %	18,3 %

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Euroa

Liikevaihto 2017 2016

Kotimaan liikevaihto 40 523 583,27 36 825 236,69

Liiketoiminnan muut tuotot 2017 2016

EU:ta, Tekesiltä ja Suomen Akatemialta saadut tutkimusavustukset 3 767 869,78 2 890 878,65

Liitetiedot henkilöstöstä 2017 2016

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana

henkilöitä palveluksessa 31.12. 317 289

henkilöitä keskimäärin 310 286

Henkilöstökulut 2017 2016

Palkat 17 642 426,10 16 025 876,96

Eläkekulut 3 209 126,38 2 813 025,01

Muut lakisääteiset henkilösivukulut 806 410,15 984 517,50

Yhteensä 21 657 962,63 19 823 419,47

Johdon palkat ja palkkiot 2017 2016

Hallitus ja toimitusjohtaja 281 501,26 266 607,05

Tilintarkastajalle maksetut palkkiot 2017 2016

Tilintarkastukset 14 817,28 12 563,10

Muut lausunnot 1 207,50 4 030,43

16 024,78 16 593,53

Liiketoiminnan muut kulut 2017 2016

Tietoliikennekulut, laite- ja ohjelmistohoito 8 705 105,94 8 302 046,34

Muut kulut 11 588 809,47 10 624 848,71

Liiketoiminnan muut kulut yhteensä 20 293 915,41 18 926 895,05

Rahoitustuotot ja -kulut 2017 2016

Muut korko- ja rahoitustuotot muilta 20 882,08 12 000,03

Korkokulut ja muut rahoituskulut muille -9 083,13 -9 411,67

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä 11 798,95 2 588,36

Verojen erittely 2017 2016

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta -321 605,86 -56 782,02

Laskennallisen verosaamisen muutos 0,00 0,00

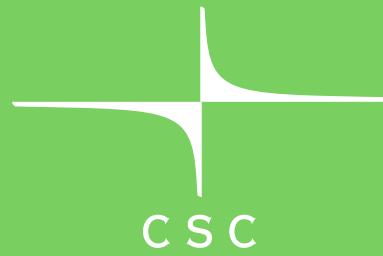
Yhteensä -321 605,86 -56 782,02

Tasetta koskevat liitetiedot			
Pysyvät vastaavat	Aineettomat hyöd.	Aineelliset hyöd.	
	Aineettomat oik.	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	96 120,57	8 324 172,54	8 420 293,11
Lisäykset	37 640,60	120 568,76	158 209,36
Hankintameno 31.12.	133 761,17	8 444 741,30	8 578 502,47
Kertyneet poistot 1.1.	84 210,57	4 008 667,79	4 092 878,36
Tilikauden poisto	0,00	761 095,17	761 095,17
Kertyneet poistot 31.12.	84 210,57	4 769 762,96	4 853 973,53
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 910,00	4 315 504,75	4 327 414,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 550,60	3 674 978,34	3 724 528,94
Omistukset muissa yrityksissä			
		2017	2016
Yhtiön osakeomistukset			
Otaverkko Oy	euroa	omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.	2 522,82	5.3 / 75	5.3 / 75
Hankintameno 31.12.	2 522,82	5.3 / 75	5.3 / 75
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 522,82	5.3 / 75	5.3 / 75

Digile Oy/ ICT SHOK		omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Hankintameno 31.12.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
SalWe Oy/ T&H SHOK			
Hankintameno 1.1.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Hankintameno 31.12.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
NORDUnet A/S			
Hankintameno 1.1.	233 000,00	17,9 / 2000	17,9 / 2000
Hankintameno 31.12.	233 000,00	17,9 / 2000	17,9 / 2000
Kirjanpitoarvo 31.12.	233 000,00	17,9 / 2000	17,9 / 2000
Rahoitusarvopaperit			
Danske Invest Neutral K, Yhteisökorko K, Euro High Yield K, DI SICAV Eu. Corp. Sust. Bond I			
Kirjanpitoarvo	6 104 604,14		
Markkinahinta	6 337 652,01		
Erotus	233 047,87		
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	7 531 224,37		2 976 923,17
Siirtosaamiset	2 869 861,69		2 229 313,69
Yhteensä	10 401 086,06		5 206 236,86

Oma pääoma	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	1 000 000,00	1 000 000,00
Osakepääoma 31.12.	1 000 000,00	1 000 000,00
SVOP 1.1.	200 000,00	200 000,00
SVOP 31.12.	200 000,00	200 000,00
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	1 349 657,71	1 153 256,00
Siirto osakepääomaan		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	1 349 657,71	1 153 256,00
Tilikauden voitto/tappio	1 268 672,93	196 401,71
Oma pääoma yhteensä	3 818 330,64	2 549 657,71
Jakokelpoiset varat 31.12.	2017	2016
Voitto edellisiltä tilikausilta	1 349 657,71	1 153 256,00
Tilikauden voitto	1 268 672,93	196 401,71
SVOP	200 000,00	200 000,00
Yhteensä	2 818 330,64	1 549 657,71
Osakepääoman jakautuminen osakelajeittain	2017	2016
	kpl	kpl
Osakkeilla on 1 ääni / osake	10000	10000

Lyhytaikainen vieras pääoma	2017	2016
Saadut ennakot	12 516 690,35	8 341 153,02
Ostovelat	2 923 805,08	1 024 191,06
Muut lyhytaikaiset velat	2 271 790,98	1 409 100,41
Siirtovelat	4 839 867,29	4 152 271,80
	22 552 153,70	14 926 716,29
Vastuut		
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 060 334,60	977 474,71
tulevilla tilikausilla maksettavat	1 752 346,14	1 631 926,16
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 360 352,84	2 676 679,74
tulevilla tilikausilla maksettavat	17 878 057,92	6 066 388,59

**ICT Solutions for
Brilliant Minds**